

PATVIRTINTA

	Rietavo miesto Vietos veiklos grupės visuotinio narių susirinkimo 2024 m. gegužės 10 d.
--	---

protokolu Nr. 01

PAKEISTA

	Rietavo miesto Vietos veiklos grupės
	visuotinio narių susirinkimo 2026 m. kovo 13 d.

protokolu Nr. 2026/2

RIETAVO MIESTO 2023-2029 M. VIETOS PLETROS STRATEGIJA

2024, RIETAVAS

[illegible]

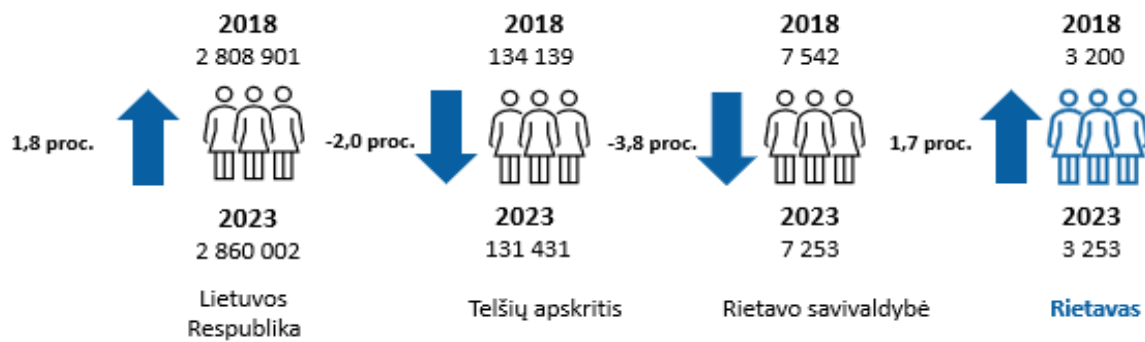
Svarbiausios gyventojų ir verslo aptarnavimo įstaigos yra išsidėsčiusios Rietavo miesto centre. Šios įstaigos yra gausiai lankomos gyventojų ir verslo atstovų, todėl svarbu užtikrinti, kad jos teiktų ne tik aukštos kokybės paslaugas, bet ir būtų teikiamos patrauklioje, sutvarkytoje aplinkoje, kurias būtų paprasta pasiekti transportu, įstaigos turėtų pakankamai automobilių statymo vietų (R32). Taip pat tikslinga investuoti į įstaigų, kuriose teikiamos viešosios paslaugos, infrastruktūros būklės gerinimą. Rietavas – augantis miestas, siekiantis būti patrauklus kiekvieno amžiaus gyventojams ir turistams. Pastaruoju metu savivaldybė aktyviai naudojo savivaldybės, valstybės ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšas miesto infrastruktūros sutvarkymui, todėl sekantis tikslas yra gerinti socialinę padėtį Rietavo savivaldybėje ir Rietavo mieste (R33).

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ									
STIPRYBĖS		SILPNYBĖS							
1.	Nežymiai, tačiau didėja gyventojų skaičius Rietavo mieste	1.	Mažėja vaikų skaičiaus dalis gyventojų struktūroje						
2.	Didėja darbingo amžiaus gyventojų dalis	2.	Didėja pensinio amžiaus gyventojų dalis						
3.	Mažėja mirusiųjų skaičius	3.	Mažėja gimusiųjų skaičius						
4.	Auga atvykusiųjų skaičius	4.	Auga socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius ir jose augančių vaikų skaičius						
5.	Patogi geografinė padėtis	5.	Auga bedarbių skaičius ir nedarbo lygis (palyginti su 2018 m. duomenimis)						
6.	Paslaugų ir verslumo įvairovė Rietave, verslus Rietavas	6.	Neišnaudojamas geografinės padėties potencialas						

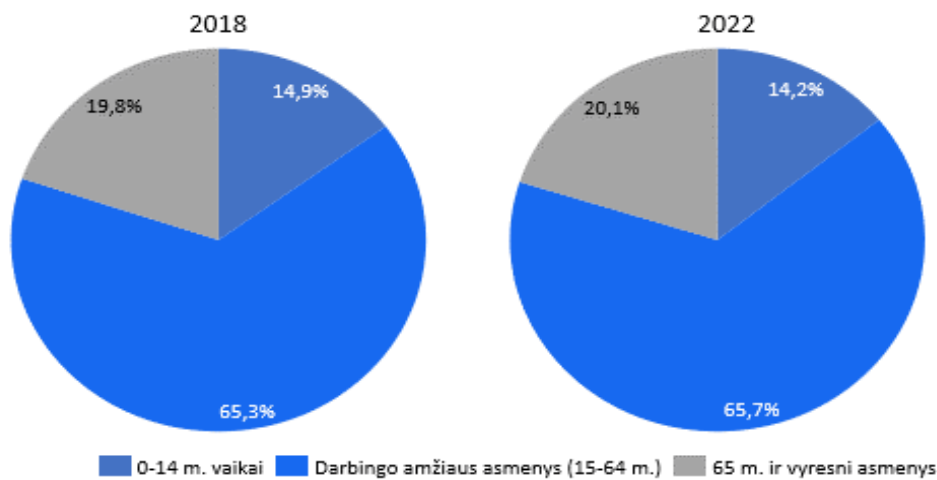
[illegible]

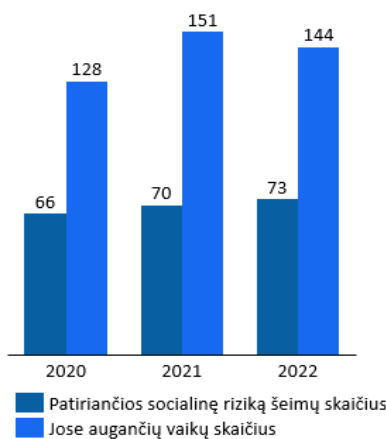
3.1 pav. Rietavo miesto lokacija [2]

3.2 pav. Gyventojų skaičius 2018–2023 m. pradžioje [3]

3.3 pav. Gyventojai pagal amžių Rietavo savivaldybėje 2018 m. ir 2022 m. [4]

3.4 pav. Socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augusių vaikų skaičius Rietavo sav. [7]

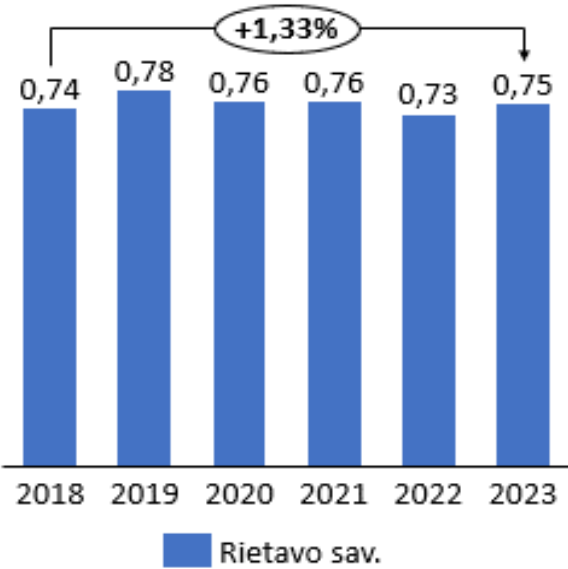
3.1. lentelė. Natūrali gyventojų kaita (gimusiųjų ir mirusiųjų gyventojų skirtumas) [5]

	2018	2019	2020	2021	2022
Lietuvos Respublika	- 11 425	- 10 888	- 18 403	- 24 416	- 18 368
Telšių apskritis	- 581	- 441	- 839	- 1 196	- 938
Rietavo sav.	- 57	- 52	- 41	- 68	- 43

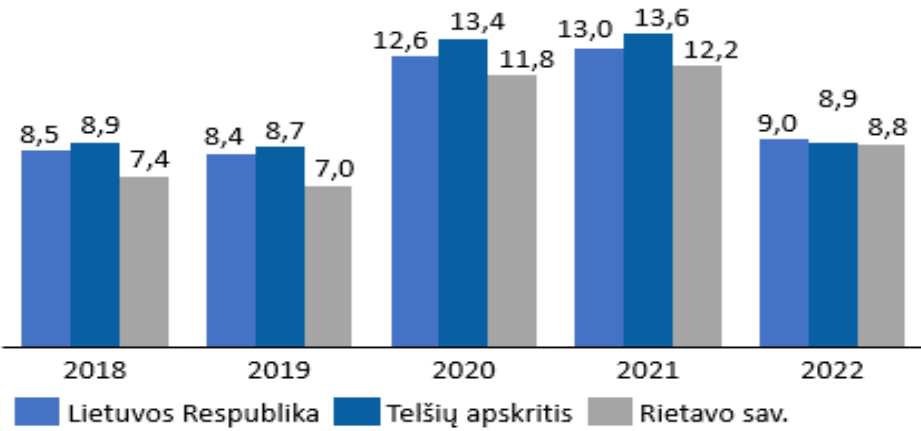
3.2 lentelė. Neto migracija [6]

	2018	2019	2020	2021	2022
Lietuvos Respublika					
Atvykusieji ir imigrantai	105 090	113 232	113 691	109 601	191 720

Išvykusieji ir emigrantai	108 382	102 438	93 698	89 948	119 348
Neto migracija	- 3 292	10 794	19 993	19 653	72 372
Telšių apskritis					
Atvykusieji ir imigrantai	4 726	4 327	4 277	4 178	6 401
Išvykusieji ir emigrantai	6 202	5 355	4 690	4 667	5 723
Neto migracija	- 1 476	- 1 028	- 413	- 489	678
Rietavo sav.					
Atvykusieji ir imigrantai	277	220	236	243	373
Išvykusieji ir emigrantai	349	321	277	264	369
Neto migracija	- 72	- 101	- 41	- 21	4

3.5 pav. Smulkaus ir vidutinio verslo dalis tarp visų Rietavo savivaldybėje esančių įmonių [7]

3.6 pav. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis), proc. [8]

[illegible]

1.1 UŽDAVINYS – ĮTRAUKTI BEI ATLIEPTI ĮVAIRIŲ SOCIALINIŲ GRUPIŲ LUKESCIOUS, ĮGYVENDINANT INTEGRUOTAS SOCIALINIO AKTYVUMO, INTEGRACIJOS, ĮTRAUKTIES PRIEMONES																				
Šiuo uždaviniu siekiama plėtoti socialinės integracijos paslaugas, neformalias iniciatyvas (sveikatingumo, sporto, kultūros, edukacijas), neformalų ugdymą ir tokiu būdu ugdyti, palaikyti ir atkurti bendruosius, socialinius bei darbinius įgūdžius asmenims susiduriantiems su sunkumais renkantis savo profesinį kelią ar po ilgos pertraukos ruošiantiems integruotis į darbo rinką, didinti senyvo amžiaus žmonių socialinę integraciją Rietavo mieste, mažinant socialinę atskirtį ir stiprinti bendruomeniškumą. Planuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti, orientuotos į neįgaliųjų ir jų šeimos narių socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, siekiant įtraukti Rietavo miesto pagyvenusius žmones į aktyvias veiklos sritis per kūrybiškumą, užimtumą pasitelkiant kultūros ir meno priemones. Strategijos įgyvendinimo metu planuojama padėti ugdyti, palaikyti ir atkurti bendruosius, socialinius bei darbinius įgūdžius asmenims susiduriantiems su sunkumais renkantis savo profesinį kelią ar po ilgos pertraukos ruošiantiems integruotis į darbo rinką, taip pat padėti asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, integruotis į darbo rinką, siekiant išvengti jų socialinės atskirties. Numatoma vystyti ugdančio užimtumo paslaugas, tęsti iki šiol įgyvendintus užsiėmimus. Planuojama įtraukti Rietavo miesto pagyvenusius žmones į aktyvias veiklos sritis per kūrybiškumą, užimtumą pasitelkiant kultūros ir meno priemones, didinant senjorų kompiuterinį raštingumą. Siekiant suteikti geresnes galimybes jaunimui, planuojama vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu, kad Rietavo mieste gyvenantys jauni žmonės galėtų įsitraukti į jų poreikius atitinkančią ir kompetencijas plėtojančią veiklą, kuri padėtų jiems geriau integruotis į gyvenamąją aplinką ir suteiktų jiems galimybę saugiai praleisti laisvalaikį savo gyvenamojoje teritorijoje; vykdyti atvirąjį darbą su jaunimu, suteikiant saugią erdvę ir sudarant palankias sąlygas socialinę atskirtį patiriantiems jaunuoliams įsitraukti į turiningą jų poreikius atitinkančią veiklą, kuri padėtų jiems integruotis į gyvenamąją aplinką ir plėtotų jų socialinius bei kitus įgūdžius, ugdytų emocines kompetencijas. Norint tai pasiekti numatoma savanoriškos veiklos plėtra, taip pat planuojami pristatymai, konsultacijos, renginiai potencialioms priimančioms organizacijoms, jų rengimas priimti savanorius į savo organizacijas, veikla su potencialiais savanoriais. Skatinant socialinės atskirties mažėjimą ir gyventojų įtrauktį bus pasinaudojama esančiomis stiprybėmis (Stiprybė 2, 3, 4, 9), galimybėmis (Galimybės 7, 8), sumažinant silpnybes (Silpnybės 1, 2, 3, 4, 5) bei eliminuojant grėsmes (Grėsmė 5). Rietavo miesto teritorijos poreikių ir galimybių analizės teiginiai atspindintys tikslo poreikį: R5, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R17, R18, R19, R20, R21, R22, R27, R28, R29, R30.																				
												Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.	Socialiai pažeidžiami, socialinę riziką (atskirtį) patiriantys asmenys, dalyvavę projektuose	0	0	30	30	30	30	67	30	217										
2.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu	0	0	0	1	0	1	0	3	5										
1.1 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA						1.1 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA														
Įtraukti bei atliepti įvairių socialinių grupių lūkesčius, įgyvendinant integruotas socialinio aktyvumo, integracijos, įtraukties priemones. Šia alternatyva siekiama siekiama plėtoti socialinės integracijos paslaugas, neformalias iniciatyvas ir ugdymą ir tokiu būdu ugdyti, palaikyti ir atkurti bendruosius, socialinius bei darbinius įgūdžius asmenims susiduriantiems su sunkumais renkantis savo profesinį kelią ar po ilgos pertraukos ruošiantiems integruotis į darbo rinką, didinti senyvo amžiaus žmonių socialinę integraciją Rietavo mieste, mažinant socialinę atskirtį ir stiprinti bendruomeniškumą. Pasirinkus šį uždavinį, bus įgyvendinamos veiklos socialinei atskirčiai mažinti, vystomos ugdančio užimtumo paslaugos, mobilus ir atvirasis darbas su jaunimu, savanoriškos veiklos plėtra. Ši alternatyva prisidėtų prie aktualiausių Rietavo miesto problemų sprendimo, todėl yra pasirenkama.						Prisidėti prie socialinės atskirties Rietavo mieste mažinimo skatinant socialinių paslaugų plėtrą ir gyventojų bendruomeniškumą. Šios alternatyvos įgyvendinimo dėka didėtų socialinių paslaugų prieinamumo galimybės, socialinių ir kitų paslaugų plėtra bei jų atitikimas asmenų poreikiams, dėl to mažėtų socialinėje atskirtyje esančių asmenų skaičius. Tačiau ši alternatyva yra blogesnė, nes nebūtų užtikrinamos integruotos, kompleksiškos priemonės sprendžiant atskirties problematiką, nebūtų užtikrinamas ne socialinių paslaugų teikimas, kuris turi taip pat ne mažą reikšmę sprendžiant minėtas problemas (psichologinis atsparumas, gyventojų įtrauktis į bendruomeninį gyvenimą per kultūrinės, sveikatingumo, sporto iniciatyvas, bendruomenių dalyvavimas sprendžiant aktualias gyventojų atskirties problemas). Dėl šių priežasčių, ši alternatyva nėra pasirenkama.														
1.2 UŽDAVINYS – DIDINTI SOCIALINĖS ATSKIRTIES PROBLEMŲ SPRENDIMO EFEKTYVUMĄ SKATINANT VERSLUMĄ IR SOCIALINIŲ VERSLŲ, INICIATYVŲ KŪRIMĄSI																				
Uždaviniu siekiama palaikyti jauno ir socialinio verslo kūrimąsi ir plėtrą įsigyjant socialiniam verslui ir jaunam verslui reikalingą įrangą, pradžinius produktus, paslaugas, kuriant ir taikant rinkodaros priemones. Planuojama įgyvendinant hakatono renginį pakviesti Rietavo įstaigų, organizacijų, verslų, visuomenės atstovus, kurie išvystytų socialinio verslo idėjas. Taip pat planuojama vykdyti projektus, kurie padėtų žmonėms susitvarkyti savo daiktus, vyktų edukacijos, planuojamas žinių ir įgūdžių suteikimas Rietavo turizmo ir verslo informacijos centre, gyventojai bus raginami vystyti savo verslus pasinaudojant naujomis technologijomis, numatomas žinių ir įgūdžių suteikimas gyventojams vystant savo verslus. Skatinant socialinio verslo plėtrą bus pasinaudojama esančiomis stiprybėmis (Stiprybės 2, 6, 7, 8), galimybėmis (Galimybės 3, 5), sumažinant silpnybes (Silpnybė 5, 8) bei eliminuojant grėsmes (Grėsmė 3). Rietavo miesto teritorijos poreikių ir galimybių analizės teiginiai atspindintys tikslo poreikį: R3, R6, R23, R24, R26.																				
	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiami reikšmė										
1.	Socialinio verslo subjektai, per BIVP projektus gavę paramą socialinio verslo kūrimui ar plėtrai / skaičius	0						2		2										
2.	Paramą dotacijomis gavusios įmonės	0						2		2										
3.	Paramą gavusios įmonės, iš kurių labai mažos, mažos, vidutinės ir didelės įmonės	0						2		2										
4.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu	0						1		1										
1.2 UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA						1.2 UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA														

Didinti socialinės atskirties problemų sprendimo efektyvumą skatinant verslumą ir socialinių verslų, iniciatyvų kūrimąsi. Įgyvendinant šią alternatyvą būtų siekiama palaikyti jauno ir socialinio verslo kūrimąsi ir plėtrą įsigyjant socialiniam verslui ir jaunam verslui reikalingą įrangą, pradžinius produktus, paslaugas, kuriant ir taikant rinkodaros priemones. Planuojamas hakatono renginys padėtų išvystyti socialinio verslo idėjas, Rietavo turizmo ir verslo informacijos centre gyventojai bus raginami kurti vystyti savo verslus naudojantis naujomis technologijomis, bus vystomi gyventojų gebėjimai ir įgūdžiai. Ši alternatyva atliepia pagrindinius Rietavo miesto gyventojų poreikius socialinės atskirties problemų sprendimui, todėl pasirenkama ši alternatyva.	Skatinti Rietavo miesto gyventojų verslumą ir sukurti naujai kuriamų verslų rėmimo programą. Įgyvendinant šią alternatyvą būtų orientuojamasi į naujų verslo subjektų kūrimą, esamų plėtrą, būtų skatinama gyventojų motyvacija imtis naujo verslo, organizuojamos konsultacijos verslo kūrimo ir plėtros klausimais, tačiau nebūtų skatinamas socialinių verslų kūrimas, neskatinama organizacijoms ieškoti kūrybinių, verslių sprendimų didžiausioms socialinėms visuomenės problemoms spręsti, prisidėti prie teigiamų pokyčių visuomenėje. Dėl aukščiau išvardintų priežasčių ši alternatyva yra blogesnė ir nėra pasirenkama.				

plėtos strategija, analizę buvo naudojama viešai internete pateikiama statistinė informacija. Rietavo miesto VVG vietos plėtos strategijos dalyje pateikiamos nuorodos į naudotus informacijos šaltinius.

3. Vietos plėtos strategijos darbo grupės (Rietavo miesto VVG valdybos) susirinkimas. Rietavo miesto VVG vietos plėtos strategijos rengimo metu buvo kaupiama įvairi kiekybinė ir kokybinė informacija. Ši informacija buvo nuolat analizuojama ir sisteminama. 2023 m. birželio 15 d. buvo organizuotas visuotinio Rietavo miesto VVG susirinkimo metu sudarytos Rietavo miesto VVG vietos plėtos strategijos rengimo darbo grupės (Rietavo miesto VVG valdybos) susirinkimas, kuriame buvo patvirtinta surinkta statistinė informacija, apibrėžtos Rietavo miesto stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės, nustatyti vietos plėtos strategijos tikslai, uždaviniai, siektini rodikliai ir Rietavo miesto VVG vietos plėtos strategijos lėšų poreikis bei siektini rezultatai.

4. Vietos plėtos strategijos projektas buvo viešinamas Rietavo miesto vietos veiklos grupės internetinėje svetainėje, Facebook paskyroje, Rietavo savivaldybės internetinėje svetainėje. Buvo kreipiamasi į gyventojus pateikti savo pastebėjimus dėl vietos plėtos strategijos projekto. Pasiūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Taip pat buvo publikuojamas informacinis straipsnis apie parengtą vietos plėtos strategiją. 2023 m. liepos 4 d. vietos plėtos strategijos projektas buvo pristatytas Telšių regiono plėtos tarybos posėdyje, 2023 m. liepos 17 d. Telšių regiono plėtos tarybos kolegijos posėdžio protokolu Nr. K/P-7 nuspręsta, jog Rietavo miesto 2023–2029 m. vietos plėtos strategijos projektas atitinka 2022–2030 m. Telšių regiono plėtos plano projekto „Didinti regiono turistinį ir investicinį patrauklumą“ ir „Didinti socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę“ tikslus.

5. 2023 m. rugpjūčio 8 d. įvyko Rietavo miesto vietos veiklos grupės visuotinis narių susirinkimas, kur buvo patvirtinta Rietavo miesto 2023–2029 m. vietos plėtos strategija. Po vietos plėtos strategijų rengimo ir atrankos taisyklių pakeitimo, Rietavo miesto vietos plėtos strategija buvo patikslinta ir paviešinta, 2023 m. lapkričio 27 d. patvirtinta visuotiniame narių susirinkime.

RIETAVO Miesto 2023-2029 m. vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas									
1. Tikslas - skatinti integruotą ir įtraukią socialinę bei ekonominę plėtrą Rietavo mieste									
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	viso 2023-2029 m.
SKATINTI INTEGRUOTĄ IR ĮTRAUKIĄ SOCIALINĘ BEI EKONOMINĘ PLĖTRĄ RIETAVO MIESTE	Europos socialinis fondas +		201,909.00	236,470.00			43,656.00		482,035.00
	Europos regioninės plėtros fondas						129,149.00		129,149.00
	LR valstybės biudžetas		35,631.00	41,730.00			30,495.00		107,856.00
	Savivaldybės biudžeto lėšos		19,260.00	22,556.76			16,483.78		58,300.54
	Privačios lėšos								
	Iš viso tikslui:		256,800.00	300,756.76			219,783.78		777,340.54
1.1 Uždavins - įtraukti bei atliepti įvairių socialinių grupių lūkesčius, įgyvendinant integruotas socialinio aktyvumo, integracijos, įtraukties priemones									
ĮTRAUKTI BEI ATLIEPTI ĮVAIRIŲ SOCIALINIŲ GRUPIŲ LŪKESČIUS, ĮGYVENDINANT INTEGRUOTAS SOCIALINIO AKTYVUMO, INTEGRACIJOS, ĮTRAUKTIES PRIEMONES		Europos socialinis fondas +		201,909.00	236,470.00		112,788.00		551,167.00
		Europos regioninės plėtros fondas							
		LR valstybės biudžetas		35,631.00	41,730.00		19,902.00		97,263.00
		Savivaldybės biudžeto lėšos		19,260.00	22,556.76		10,757.84		52,574.60
		Privačios lėšos							
		Iš viso							
		uždaviniui:		256,800.00	300,756.76		143,448		701,004.60
1.1.1. Veiksmas	SKATINTI SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMŲ IR SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ ASMENŲ SOCIALINĘ INTEGRACIJĄ, ĮSITRAUKIMĄ Į VISAVERTĮ GYVENIMĄ BEI UGDYTI JŲ SOCIALINIUS, DARBINIUS GEBĖJIMUS	Europos socialinis fondas +		201,909.00			112,788.00		
		Europos regioninės plėtros fondas							
		LR valstybės biudžetas		35,631.00			19,902.00		
		Savivaldybės biudžeto lėšos		19,260.00			10,757.84		
		Privačios lėšos							
		Iš viso veiksmui:		256,800.00			143,447.84		
1.1.2. Veiksmas	KURTI SKAITMENINES INICIATYVAS, POZICIONUOJANT RIETAVĄ KAIP INOVATYVŲ, SOCIALŲ IR BESIMOKANTĮ MIESTĄ	Europos socialinis fondas +			90,950.00				
		Europos regioninės plėtros fondas							
		LR valstybės biudžetas			16,050.00				
		Savivaldybės biudžeto lėšos			8,675.68				
		Privačios lėšos							
		Iš viso veiksmui:			115,675.68				
1.1.3. Veiksmas	TOBULINTI IR PLĖSTI DARBO SU JAUNIMU INICIATYVAS BEI SKATINTI VISUOMENĖS SĄMONINGUMĄ APIE SAVANORYSTĘ	Europos socialinis fondas +			145,520.00				
		Europos regioninės plėtros fondas							
		LR valstybės biudžetas			25,680.00				
		Savivaldybės biudžeto lėšos			13,881.08				
		Privačios lėšos							
		Iš viso veiksmui:			185,081.08				
1.2 Uždavins - didinti socialinės atskirties problemų sprendimo efektyvumą skatinant verslumą ir socialinių verslų, iniciatyvų kūrimąsi									
DIDINTI SOCIALINĖS ATSKIRTIES PROBLEMŲ SPRENDIMO EFEKTYVUMĄ SKATINANT VERSLUMĄ IR SOCIALINIŲ VERSLŲ, INICIATYVŲ KŪRIMĄSI		Europos socialinis fondas +					43,656.00		43,656.00
		Europos regioninės plėtros fondas					129,149.00		129,149.00
		LR valstybės biudžetas					30,495.00		30,495.00
		Savivaldybės biudžeto lėšos					16,483.78		16,483.78
		Privačios lėšos							
		Iš viso							
		uždaviniui:					219,783.78		219,783.78

1.2.1. Veiksmas	PALAIKYTI SOCIALINIO VERSLO KŪRIMAŠI IR PLĖTRĄ ĮSIGYJANT SOCIALINIAM VERSLUI REIKALINGĄ ĮRANGĄ, TAIKANT RINKODAROS PRIEMONES	Europos socialinis fondas +								
		Europos regioninės plėtros fondas					129,149.00			
		LR valstybės biudžetas					22,791.00			
		Savivaldybės biudžeto lėšos					12,319.46			
		Privačios lėšos								
		Iš viso veiksmui:								
							164,259.46			
1.2.2 Veiksmas	JAUNO VERSLO PRADŽIAI REIKALINGŲ PRIEMONIŲ ĮSIGIJIMAS	Europos socialinis fondas +					43,656.00			
		Europos regioninės plėtros fondas								
		LR valstybės biudžetas					7,704.00			
		Savivaldybės biudžeto lėšos					4,164.32			
		Privačios lėšos								
		Iš viso veiksmui:					55,524.32			
		Lėšos strategijos įgyvendinimui	Iš viso:	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
		Europos socialinis fondas +	594,823.00		201,909.00	236,470.00		112,788.00	43,656.00	
		Europos regioninės plėtros fondas	129,149.00						129,149.00	
		LR valstybės biudžetas	127,758.00		35,631.00	41,730.00		19,902.00	30,495.00	
		Savivaldybės biudžeto lėšos	69,058.38		19,260.00	22,556.76		10,757.84	16,483.78	
		Privačios lėšos								
		Lėšos strategijos administravimui	Iš viso:	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
		Europos socialinis fondas +								
		Europos regioninės plėtros fondas	144,792.40		48,264.13	48,264.13			48,264.13	
		LR valstybės biudžetas	25,551.60		8,517.20	8,517.20			8,517.20	
		Savivaldybės biudžeto lėšos								
		Privačios lėšos								
		Iš viso vietos plėtros strategijai:	1,091,132.38							
		Europos socialinis fondas +	594,823.00							
		Europos regioninės plėtros fondas	273,941.40							
		LR valstybės biudžetas	153,309.60							
		Savivaldybės biudžeto lėšos	69,058.38							
		Privačios lėšos								

Už nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir vietos plėtros projektų atrankos procedūrų parengimą yra atsakinga Rietavo miesto VVG. Atrankos kriterijus tvirtina Rietavo miesto VVG valdyba. Atrenkant veiksmų ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojus bus laikomasi horizontaliųjų principų.

Horizontalieji principai reiškia vertybių ir praktikos rinkinį, kuriame pirmenybė teikiama teisingumui, įtraukčiai ir demokratiniam sprendimų priėmimui. Jie bus naudojami kuriant ir įgyvendinant projektus ir strategiją. Vertinant projektus ir atrenkant projektų vykdytojus bus vadovaujama šiais principais:

1) lyčių lygybės ir nediskriminavimo: į vietos projektų atrankos procedūras bus įtraukiami visų lyčių ir įvairaus amžiaus atstovai ir siekiama pašalinti disbalansą bei diskriminaciją. Taip pat bus sudaromos sąlygos visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį ir amžių. Vertinant teikiamus projektus nebus sudaromos jokios kliūtys atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitus teikėjų bruožus ir bus atsižvelgta į jaunimo situaciją bei poreikius. Asmenims su negalia, vyresnio amžiaus žmonėms bus suteiktos galimybės teikti projektus nuotoliu, bus teikiamos nuotolinės (telefonu, el. paštu) ar gyvos konsultacijos. VVG valdybos nariais bus ir moterys, ir vyrai ir nė vienos iš lyčių atstovų nebus daugiau kaip 60 procentų.

2) partnerystės ir atvirumo: visiems asmenims bus siekiama suteikti vienodas galimybes dalyvauti projektų teikime ir vertinime, turėti lygias teises ir galimybes užimti darbo vietas, gauti švietimą, naudotis VVG paslaugomis ir kt. Vadovaujantis šiuo principu bus siekiama skatinti socialinę integraciją ir užkirsti kelią socialinei atskirčiai. VVG valdyboje, kuri vykdys projektų atranką, bus siekiama įtraukti naujų narių: bendruomeninių ar kitų nevyriausybinų organizacijų, asocijuotų verslo struktūrų ar įmonių, kitų savivaldybės institucijų atstovus.

3) jaunimo dalyvavimo: bent vienas VVG valdybos narys bus jaunesnis negu 29 metų arba bus deleguotas jaunimo, su jaunimu dirbančios organizacijos, savivaldybės jaunimo organizacijų tarybos arba savivaldybės jaunimo reikalų tarybos, veikiančios Pasvalio mieste. Vertinant projektus bus teikiama pirmenybė dalyvaujamiesiems sprendimų priėmimo procesams, kur visi dalyviai turi vienodą žodį priimant sprendimus. Dalyvaujamasis principas yra svarbus visuomenės teisingumo ir socialinio teisėtumo aspektas priimant sprendimus dėl projektų vykdytojų. Ypatingas dėmesys bus skiriamas jaunimui, atvirose jaunimo erdvėse, mokyklose ir kitose jaunimo susibūrimo vietose skelbiant informaciją apie VVG veiklą ir galimybes teikti projektus.

Įgyvendinant projektų ir jų vykdytojų atranką bus siekiama užtikrinti viešumo, atvirumo ir skaidrumo principus, informuojant visuomenę apie VVG veiklą, priimtus sprendimus ir kitus visuomenei svarbius dalykus. Bus teikiama pirmenybė atskaitomybei už sprendimų priėmimo procesus ir rezultatus bei siekiama užtikrinti, kad sprendimus priimančys asmenys būtų atsakingi už savo veiksmus. Taip pat bus skatinama savitarpio pagalba ir bendradarbiavimas, pabrėžiant bendruomenės paramos ir solidarumo svarbą. Savitarpio pagalba svarbi, kadangi taip padedama užtikrinti socialinį teisingumą ir lygybę, atsakomybę bei solidarumą VVG veikloje. Taip pat ji labai svarbi siekiant užtikrinti socialinę gerovę ir teisingumą projektų vykdytojams, nes tik įgyvendinant savitarpio pagalbos principą galima pasiekti harmoningą ir solidarią VVG veiklą.

Horizontalieji principai teikia pirmenybę teisingumui, įtraukčiai, demokratiniam sprendimų priėmimui ir kolektyviniams veiksams, kurie duotų teisingesnius ir tvaresnius rezultatus socialiniame, politiniame ir VVG vystymosi veiklos kontekste.

3) Vietos plėtros strategijos stebėsenos tvarka:

Tiek Rietavo miesto VVG vietos plėtros strategijos rengimo, tiek jos įgyvendinimo laikotarpiu Rietavo miesto VVG nariai vadovaujasi darbo ir bendravimo vertybėmis, laikosi horizontaliųjų principų tiek Rietavo miesto VVG vidaus, tiek išorės santykiuose.

Rietavo miesto VVG administravimo vadovas organizuoja ir užtikrina, kad stebėseną būtų vykdoma pagal tokią tvarką:

1) Rietavo miesto VVG visuotinis susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas tvirtina metines/galutines VPS ataskaitas; 2) Rietavo miesto VVG administracijos vadovė vykdo VPS priežiūros organizavimą ir užtikrinimą; 3) Rengia galutines/metines VPS priežiūros ataskaitas, bendrauja su Vidaus reikalų ministerija ir Centrine projektų valdymo agentūra.

- Pagal administravimo vadovo parengtą ir nustatytą formą, Rietavo miesto VVG VPS projektų vykdytojai renka informaciją, reikalingą VPS įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui, ją apdoroja, susistemina ir pateikia administravimo vadovui.

- Administravimo vadovas kartą metuose rengia metinę, o baigus įgyvendinti strategiją – galutinę – ataskaitas apie VPS vykdymą ir jos rezultatus. Metinė/galutinė ataskaita yra tvirtinama Rietavo miesto VVG visuotinio narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo.

- Įgyvendinus strategiją, administravimo vadovas pateikia galutinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją Vidaus reikalų ministerijai. Administravimo vadovas bendrauja su Vidaus reikalų ministerija ir esant poreikiui teikia papildomą informaciją, susijusią su VPS įgyvendinimu.

Strategijos stebėsenos informacijos rinkimo ir sisteminimo procedūra:

Siekiant užtikrinti, kad nuolat būtų renkama ir sisteminama informacija apie planuotas ir pasiektas rezultato ir produkto rodiklių reikšmes, kiekvieno kalendorinių metų ketvirčio pabaigoje (kovo mėn., birželio mėn., rugsėjo mėn. ir gruodžio mėn.), VPS administravimo vadovas renka informaciją apie tą ketvirtį įvykdytus/vykdomus VPS projektus ir jų pasiektus rodiklius pagal VPS tikslų ir uždavinių rodiklius, ir informaciją paskelbia VVG internetiniame puslapyje excel ataskaitos forma, iki kito ketvirčio pabaigos. Skelbiama informacija pateikiama lentelės pavidalu, įvardijant tą ketvirtį įgyvendintus projektus atskirai, jiems skirtą finansavimą, ir pasiektus rodiklius, bei pateikiant apibendrintą metų finansinę ir rodiklių pasiekimo analizę. Informaciją apie įgyvendintus / įgyvendinamus projektus kiekvieną ketvirtį pateikia projektą įgyvendinančios įstaigos.

4) Vietos plėtros strategijos pakeitimų inicijavimo procedūra:

Rietavo miesto VVG gali inicijuoti atrinktos finansuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Rietavo miesto VVG vietos plėtros strategijos pakeitimus tvirtina visuotinis Rietavo miesto VVG narių susirinkimas. Prieš tvirtinant Rietavo miesto VVG vietos plėtros strategijos pakeitimą turi būti atlikti veiksmai, nustatyti Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo taisyklėse, ir Rietavo miesto VVG vietos plėtros strategijos keitimas turi būti raštu suderintas su Vidaus reikalų ministerija.

Rietavo miesto VVG vietos plėtros strategija gali būti keičiama kai:

1) būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų;

2) būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių;

3) būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius;

1	Savivaldybės žemėlapis. Žiūrėta [2023-04-24]. Prieiga internete: https://www.google.com/maps/place/Rietavas,+Rietavas+Municipality/@55.7250501,21.909389,13.49z/data=!4m6!3m5!1s0x46e500833740d5a3:0xbed479e9ede2ae3b!8m2!3d55.7241184!4d21.9315699!16zL20vMDg5bGYw
2	Miesto lokacija. Žiūrėta [2023-04-24]. Prieiga internete: https://maps.lt/map/search/Rietavas/key/cDIyMTk1?b=topo&bl=false&c=2403339.8%2C7370009.1&r=0&s=4622324.434309
3	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Žiūrėta [2023-04-24]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/
4	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - nuolatinių gyventojų amžiaus struktūra metų pradžioje. Žiūrėta [2023-04-25]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/
5	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - natūrali gyventojų kaita. Žiūrėta [2023-04-25]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/
6	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - atvykusieji ir imigrantai; išvykusieji ir emigrantai. Žiūrėta [2023-04-25]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/
8	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius metų pradžioje; veikiančios ūkio subjektai metų pradžioje. Žiūrėta [2023-04-25]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/
9	Valstybės duomenų agentūra. Statistinių rodiklių analizė - registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis. Žiūrėta [2023-04-26]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/